

Mordet på Fadime. Man har sagt det så många gånger att det har blivit som ett sammansatt ord - mordet på Fadime.

Hur kunde man förhindra det? Kunde man det över huvudtaget? Vad gör vi nu? Frågorna är lika växande som oron för vem nästa offer kommer att bli, och diskussionerna kring invandrare, barn "av andra generationen" och kulturkrockar är hetare än någonsin. Som på löpande band lägger politikerna nu fram förslag om hur man ska skärpa lagen när det gäller våld mot kvinnor m m. Men vad har de egentligen för åsikter om vår kultur? Kan de lösa våra "invandrarproblem"?

EuroTurk beslutade sig för att knacka på hos Statminister Göran Persson och Integrationsminister Mona Sahlin och höra deras tankar och åsikter om detta.

Text: Ayda Aksakal,
Selver B., Utkum Erdemgur
Foto: Fredrik Persson,
Poke Industries

GÖRAN & MONA

Göran Persson, varför tror du att "hedersmord" händer?

- Det finns en struktur omkring det här som gör att det här beteendet drivs fram. Å andra sidan är det här ingen ursäkt. Detta är ett mord och mord är förbjudna i alla kulturer och i alla samhällen. Jag vänder mig mycket starkt emot dem som slätar över det här genom att säga att det är ett uttryck för kulturellt särdrag. Må vara att det finns ett sådant inslag men det är ingen ursäkt. Vi måste vara stenhårda här. De som använder begreppet hedersmord tycker jag begår en grov dumhet. Det finns inget hedrande i detta. Det är bara skam.

Men vad ska man då ge för råd till tjejer som lever i familjer med patriarkala värderingar? Ja, den här frågan är inte lätt att besvara. Mona Sahlin säger att hon bara skulle ljuga om hon sade att hon förstod hur villkoren är för dessa tjejer.

- Det är svårt för mig att förstå med tanke på att jag har vuxit upp så annorlunda, säger hon.

Sahlin säger att många utnyttjar Fadimes öde för att kunna konstatera att "vi har haft rätt hela tiden om vad som skulle hända", och menar att det enda vi kan göra är att ta Fadime som exempel och fokusera på hur vi hade kunnat hjälpa henne.

- Problemet är ju hur svenskar och Fadimes egen familj betedde sig mot henne. Hela Sverige är skyldig, inte bara kurderna.

Även invandrarorganisationer har kritiserats för att inte ha gjort tillräckligt för att motverka våldet mot kvinnor och tjejer. Kommer regeringen att granska dem hårdare nu?

- Vi kan inte granska invandrarorganisationerna som organisationer, såvida de inte bryter mot lagen och då ska myndigheterna gripa in, förklarar Persson. Vi har all anledning att anta att organisationerna arbetar efter de demokratiska krav som vi ställer upp, det vore ju hemskt annars. Om det visar sig att de inte gör det, då kan vi naturligtvis inte ge statsbidrag och sådana saker, men vi har inga sådana tendenser. Jag tror att det är tvärtom, att

"Ni har en kultur, en identitet, en historia, någonting som binder ihop er. Och vad har vi? Vi har midsommarafton och sådana "töntiga" saker. "

Därför måste tjejer som kan den verkligheten finnas med i politiken. Av den orsaken ska jag knyta en grupp tjejer till mig på departementet som kan hjälpa mig med vad det är man behöver göra. Trots det som hände Fadime råder jag tjejerna att våga vara egoistiska och verkligen tänka: "Det här är mitt liv, jag älskar min mamma och pappa, men jag måste få leva mitt eget liv." Mitt enda och jättesvåra råd är att våga vara ärliga.

Hon menar att det är viktigt att Du verkligen vågar vara tydlig hemma med vad Dina drömmar är och vad Du vill. Men det här med Fadime... varför ryckte man inte in tidigare?

- För ungefär ett år sedan var jag den första politikern som sade att jag skämdes, svarar Mona Sahlin. Jag gjorde för lite, jag såg inte de här tjejerna och vi vågade inte tala om hederskulturen. Sedan dess har vi jobbat väldigt mycket, men i och med Fadime blev allt så bråttom... och äntligen fick jag hjälp av andra som tidigare hade tyckt att jag gjorde fel som pratade om det här. Så länge problemen bara upplevs som teoretiska blir ingen involverad, men med Fadime blev det ett ansikte och ett hjärta.

Redan dagen efter mordet började pajkastningen. Dels har vi svenskarna som skyller på invandrare och menar att de måste ta seden dit de kommer, och dels invandrarna som beskyller svenskarna för att de vill försvenska deras döttrar o s v. Vad ska man göra för att få ett stopp på detta?

det är i invandrarorganisationerna som de mest samhälls-engagerade invandrarna, de som är mest öppna för integration och äkta mångkulturell attityd, finns. De är våra vänner.

Hur tycker du att vi som ett Turkiskt Ungdomsförbund i Sverige bör arbeta med tjejer som hamnar i situationer som t ex Fadimes?

- Först och främst plocka fram förebilder. Unga turkiska tjejer som i Sverige både är stolta över sin bakgrund och hävdar sig i vårt land, säger Göran Persson. Visa att man kan göra båda sakerna, och att man kan vara lycklig med en identitet som på så sätt är sammansatt. Förebilder. Att inte vara tyst där man vet att det pågår övergrepp, där man vet att tjejer faktiskt inte har en god situation. Jag tycker även att man ska prata med flickorna, med föräldrarna, kanske även med myndigheterna utan att man för den skull ska uppleva sig själv som angivare, för det är man inte. Det är fullständigt oacceptabelt att bete sig på det sättet i vårt samhälle. Inte bara mordet, vilket i alla kulturer är något som är förkastligt, utan även allt det som föregick.

I Sverige har det blivit allt viktigare att flickor känner rättigheter precis som pojkar. Det är egentligen mänskliga rättigheter vi pratar om och inte män och kvinnor. Om tjejer har problem med att leva sina egna liv, gifta sig med den de själva vill eller få studera, då måste samhället stötta tjejerna utan kompromisser, menar Mona Sahlin.